

Oponentský posudek bakalářské práce

Název práce: Počátky vzdělávání na Havlíčkobrodsku – žák a učitel na vesnici
Autor: Dana Klimešová
Posudek vypracoval: PaedDr. Petr Bauman, Ph.D.

Posuzovaná bakalářská práce je příspěvkem k dějinám školství v českých zemích. Jedná se o pečlivě provedenou zajímavou sondu do historie, která může být v řadě aspektů inspirativní také pro soudobou pedagogickou praxi.

Jazyková a formální stránka práce, použité zdroje

Práce je psána čtivě, při pročitání práce bylo možné narazit na cca 15 chyb, textových i gramatických. Po stránce formální úpravy je práce pečlivá a přehledná, více pozornosti by si zasloužilo snad jen formátování poznámek pod čarou. V seznamu použitých zdrojů je uvedeno 33 relevantních položek, včetně primárních historických pramenů (školní kroniky apod.). Formální požadavky kladené na rozsah bakalářské práce byly splněny.

Obsahová stránka práce

V úvodu práce je formulován cíl „ukázat cestu, kterou se vyvíjelo školství na Havlíčkobrodsku“, přičemž autorka se zaměřuje především na oblast venkova a specifika tamní školské praxe.

Práce sestává z úvodu, sedmi hlavních kapitol a závěrečného shrnutí; vzhledem k výše uvedeným cílům je členěna přehledně a smysluplně. První dvě kapitoly jsou věnovány obecnému představení historického kontextu vzniku havlíčkobrodských škol s důrazem na související školské reformy. Za zvlášť zajímavé považuji informace obsažené v kapitolách 3–7, kde autorka postupuje od popisu situace vesnického školství přes perspektivu žáka a učitele v uvedené době až po konkrétní „případové studie“ (škola v České Bělé a životy dvou významných učitelů).

Oceňuji zaujetí autorky pro téma a pečlivost se kterou přistoupila k jeho zpracování. Konstatuji, že se dokázala v tématu nejen zorientovat, ale také propojit rovinu obecného popisu s vhodnými příklady konkrétních situací či životů konkrétních lidí, takže čtenáři předložila velmi poučný a zároveň poutavý text.

Za slabiny práce (z hlediska celku ovšem nepříliš podstatné) považuji pouze některé pasáže v páté kapitole opakující již dříve řečené a také skutečnost, že autorka v některých místech až příliš přebírala formulace z použitých zdrojů, takže místy od popisu faktografického poněkud nereflexivně přecházela k formulacím hodnotícím (zvl. téma vlastenectví a národního obrození).

Práce mne inspirovala k otázce, kterou nabízím k diskusi v průběhu obhajoby: Z textu vyplývá, že počátky školství na venkově byly velmi obtížné, zvláště problematická byla kvalita učitelů. Jak ovšem práce ukazuje, objevovaly se rovněž velmi kvalitní a výrazné učitelské osobnosti. Z jakých impulzů či kvalit jejich výjimečnost či velikost čerpala? Z čeho / díky čemu tyto osobnosti mohly „vyrůst“?

Práci doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnotit ji stupněm **výborně**.

V Českých Budějovicích, 18. května 2012.

